

П. О. Рябчук, С. А. Піцикевич

Андрушівка

АНДРУШІВКА – місто [Житомирської області](#), райцентр. Знаходиться на берегах р. Гуйва (бас. Дніпра), за 47 км на Пд. Сх. від обл. центру. Залізнична ст. Має автобус. зв'язок з містами Житомир, Бердичів, Попільня, а також з насел. пунктами р-ну. Площа 12,8 км². Насел. 13,1 тис. осіб (1999), переважно українці. Тер. сучас. А. була заселена вже в 1-му тис. до н. е., про що свідчать археол. знахідки: знаряддя праці доби неоліту, залишки ранньослов'ян. поселення черняхівської культури.

В істор. документах насел. пункт під назвою «Андрусовка» вперше згадується 1683. Від 17 ст. село стало власністю польс. магнатів Бежинських. 1798 тут налічувалося 123 двори з насел. 1046 осіб, від серед. 19 ст. діяли винокурня (пізніше спирт. завод), шкіряний завод. 1869 андрушів. маєток графів Бежинських купив цукрозаводчик *М. Терещенко*, 1873 переобладнано й механізовано цукр. завод. Від 1923 А. – райцентр. Від 10 липня 1941 до 27 грудня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Від 1975 А. – місто. Гол. пром. підприємства: [Андрушівський спиртовий завод](#), ВАТ Андрушів. цукровий завод, ДП Андрушів. аслозавод, ЗАТ «Фабрика «Восход»» (виготовлення швейних виробів), цегел. та хлібний заводи. У місті – 3 заг.-осв. і муз. школи, ПТУ; мед. установи: центр. рай. лікарня та поліклініка, мед. пункт та амбулаторія при цукр. та спирт. заводах; 3 Будинки культури (при рай. Будинку культури – 4 колективи худож. самодіяльності), кінотеатр, б-ка, ДЮСШ, оздоров. дит. табір «Чайка»; готель, відділ. 2-х банків; реліг. громади – православні, євангел. християн-баптистів, римокатол. парафії. У центрі міста – парк, у якому пам'ятка архітектури 19 ст. – садиба Терещенка. В А. народилися повний кавалер ордена Слави О. Браницький, поетеса *В. Морозова* (псевд. – Вероніка Морозівна) та її сестра поетеса *Л. Морозова-Куртяк* (псевд. Людмила Волошка). На поч. 20 ст. заст. директора цукр. заводу був художник [І. Верещакін](#). На цьому заводі деякий час у 1905 працював *І. Фещенко-Чопівський* – майбутній проф., міністр ЦР. 1993 відкрито Алею Слави з меморіал.-скульптур. композицією, бюстами воїнів-земляків Героїв Рад. Союзу та повних кавалерів ордена Слави. На честь 20-річчя Перемоги в центрі міста встановлено обеліск Слави андрушівчанам, які загинули на фронтах 2-ї світової війни.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Андрушівка / П. О. Рябчук, С. А. Піцикевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44283>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).